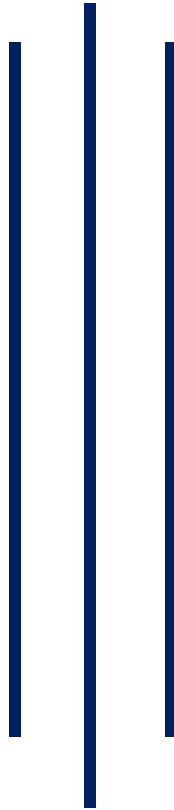

गुठीचौर गाउँपालिकाका सम्मानीत अध्यक्ष श्री दान बहादुर बुढा ज्यूले
गुठीचौर गाउँपालिकाको २१औँ गाउँसभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नु भएको
आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को नीति तथा कार्यक्रम

गुठीचौर गाउँपालिका जुम्ला

२०८२।०३।१०

आदारणीय सम्मानित गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,

संघीय शासन प्रणालीको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा रहेको स्थानीय सरकारलाई आफैमा योग्य, सक्षम र प्रभावकारी बनाउने अभिष्ट राखी चुस्त, दुरुस्त र जनमुखी प्रशासन सञ्चालनको माध्यमबाट आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रको परिकल्पना गर्दै संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँगको अर्थपूर्ण सहकार्य र समन्वयको माध्यमबाट दिगो र फराकिलो आर्थिक विकास हाँसिल गरी गुठीचौरवासी जनताको जीवनस्तरमा गुणात्मक सुधार हाँसिल गर्दै देश, काल र परिवेश सुहाउँदो राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक मापदण्डसँग मिल्ने गरी पूर्वाधारको विकास गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था एवं लोकतन्त्रको आधारभुत मूल्य मान्यताको माध्यमबाट परिवर्तन, विकास र समृद्धि, सुशासन र पर्यावरणमैत्री गाउँपालिका स्थापनार्थ विभिन्न विषयसँग सम्बन्धित सरोकारवाला तथा गाउँपालिका बासिहरुको अमूल्य सुझावहरुलाई समेत समेटेर तयार पारिएको यस गुठीचौर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा म अत्यन्त हर्षित भएको छु ।

राष्ट्रिय एकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका लागि नेपाली नागरीकले पटक-पटक गर्दै आएका ऐतिहासिक जनआन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष त्याग र बलिदानमा नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्ने अग्रज शहिदहरु तथा वेपत्ता र पिडित नागरिकहरुलाई उच्च सम्मान गर्न चाहन्छु ।

यस नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय कानुन, नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा गरेका प्रतिवद्धता, दिगो विकास लक्ष्य, नेपालको संविधान, संविधानको निर्देशक सिद्धान्त एवं नीतिहरु, नेपाल सरकारको आवधिक योजना, क्षेत्रगत नीतिहरु, वार्षिक बजेट, प्रदेश स्तरीय नीति एवं कानुन, नागरिकका मौलिक हक, हामीले जनतामाझ गरेको प्रतिवद्धता एवं चुनावी घोषणपत्र, नागरिकका अपेक्षा एवं मागहरुलाई आधार लिएको छु ।

दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको संवैधानिक आकांक्षालाई पूरा गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यावस्थापन ऐन, २०७४, नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान, विशेष अनुदान, राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त रकम र यस गाउँपालिकाको आन्तरिक आय समेतलाई मध्यनजर गर्दै आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को नीति तथा कार्यक्रम तयार गरेको छु ।

सुरक्षित, सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प, समग्र गाउँपालिकावासीको समृद्धिको चाहना र हामीले निर्वाचनको क्रममा हाम्रा मतदाताहरुमाझ गरेका राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक प्रतिवद्धताहरु पुरा गर्ने दिशामा हामीले आगामी आ. व. २०८२।०८३ को नीति तथा कार्यक्रमलाई केन्द्रित गरेका छौं। यसका लागि दिगो विकासको राष्ट्रिय लक्ष्यहरुको स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण सहित स्थानीय स्रोतको पहिचान र परिचालन गरी समावेशी, जलवायु उत्थानशिल तथा दिगो र फराकिलो स्थानीय आर्थिक विकास

मार्फत सुरक्षित, सुन्दर र समृद्ध गाउँपालिका निर्माणार्थ सरकारी, निजी र सार्वजनिक क्षेत्रको साझेदारीमा विशेष प्राथमिकता दिएको छ।

गाउँपालिकालाई उत्कृष्ट गन्तव्यको रूपमा स्थापित गर्ने, सूचना प्रविधिमैत्री पालिका निर्माण गर्ने, स्वच्छ, सफा र सुन्दर गाउँपालिकाको पहिचान कायम राख्ने, सुशासनलाई प्राथमिकता दिने, सुरक्षित गाउँपालिकाको मर्मलाई नागरिक तहमा अनुभूती गराउने, जनतालाई स्थानीय सरकारको प्रत्याभुति दिलाउने, प्राकृतिक स्रोत साधनको दिगो प्रयोगमा जोड दिने, हरित गाउँपालिका निर्माण गर्ने र योजनावद्ध ग्रामीण वस्ती विकासलाई प्रमुख प्राथमिकताहरूको रूपमा लिइ आगामी आर्थिक वर्षमा आफ्ना कार्यक्रमहरूलाई अगाडी बढाउने उद्देश्यका साथ गुठीचौर गाउँपालिका सरकारले आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को नीति तथा कार्यक्रममा निम्न विषयलाई जोड दिएको छ।

१. शिक्षा

- १.१. गुठीचौर गाउँपालिकाको एक मात्र गरिव, टुहुरा र विपन्न विधार्थी पढ्ने चोत्रा आवासिय विधालयलाई आवश्यक बजेटको प्रवन्ध गरिनेछ।
- १.२. सम्पूर्ण विधालयमा डिजिटल प्रविधि बाट पठन पाठन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १.३. उच्च शिक्षा अध्ययनको लागी दलित छात्रावृति वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- १.४. निरक्षर महिलालाई साक्षर बनाउनको लागी विशेष नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १.५. शिक्षक परामर्श सेवा मार्फत सम्पूर्ण सामुदायिक विधालयमा कार्यरत निजी शिक्षकलाई दैनिक हाजिरीको आधारमा सिधै शिक्षकको खातामा पारिश्रमिक भुक्तानी गर्ने निति अवलम्बन गरिने छ।
- १.६. सार्वजनिक यातायातमा सबैको पहुँच पुराउनको लागी गुठीचौर गाउँपालिका वडा नं. १ र २ मा विधार्थी बसको प्रवन्ध गरिनेछ।
- १.७. शिक्षाको गुणस्तर सुधारको लागी विद्यालयमा **विद्यार्थीसँग अध्यक्ष कार्यक्रम** सञ्चालन गरिनेछ।
- १.८. सबै विद्यालयहरूलाई सूचनाप्रविधि मैत्री विद्यालयको रूपमा विकास गर्दै शिक्षाको गुणस्तर सुधार गरिनेछ।
- १.९. गाउँपालिकाको स्थानीय शिक्षा पाठ्यक्रम तर्जुमा गरी लागु गरिनेछ। त्यस्तो पाठ्यक्रममा अतिरिक्त क्रियाकलाप र विविध समुदायका जातीय तथा सांस्कृतिक पहिचानहरूको बोध गराउन अवलोकन भ्रमण पद्धतिबाट अभ्यास कक्षा र प्रयोगात्मक शिक्षामा दिन जोड दिइनेछ।
- १.१०. जिवनपयोगि, व्यावसायिक एवं प्रविधियुक्त पुर्वाधार सहित नैतिक तथा मनोवैज्ञानिक शिक्षामा जोड दिई विद्यालयको समग्र शैक्षीक गुणस्तर सुधार गरिने छ।

- १.११. सबै समुदायिक विद्यालयहरूमा विज्ञान तथा कम्प्युटर प्रयोगशाला स्थापना तथा स्तरोन्नति गरिनेछ। विद्यालयहरू विच वार्षिक रुपमा **पढाई मेला** आयोजना गरी विद्यार्थीहरूको सृजनशिलतालाई प्रोत्साहन गरिने छ।
- १.१२. शिक्षाको गुणस्तर सुधारको लागि विद्यालयमा शिक्षण सिकाई क्रियाकलापलाई आधुनिक प्रविधियुक्त बनाईनेछ। यसका लागि विद्यालयमा सुचना तथा सञ्चार प्रविधिका सामाग्रीहरू वितरण गरिनेछ। शिक्षकहरूलाई प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष विधिबाट तालिम दिईने छ। सिकाईमा सहजता प्रदान गर्न शैक्षिक सामाग्री वितरण गरिनुका साथै कुनै एक समुदायिक विद्यालयलाई नमुना विद्यालय बनाईने छ।
- १.१३. सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई श्रमसँग जोड्नको लागि "**पढ्दै, कमाउँदै, रमाउँदै**" परियोजना गुठिचौर गाउँपालिका वडा नं ३ स्थित श्री शंकर बुहउदेशी माध्यमिक विद्यालय गज्याङ्गकोटमा निरन्तरता दिईनेछ।
- १.१४. हिमाली रम्बा आधारभूत विद्यालयमा सञ्चालित आवासीय विद्यालय कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- १.१५. गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक विद्यालयहरूको शैक्षिक सुधार गर्नका लागि उत्कृष्ट शिक्षकहरूलाई पुरस्कृत र जिम्मेवारी वहन नगर्ने शिक्षकहरूलाई दण्डीत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १.१६. सामुदायिक विद्यालयमा प्रयोग हुँदै आएको दिवाखाजा कार्यक्रममा गुणस्तरता कायम गर्न विद्यार्थीहरूलाई खुवाइने खाजामा स्थानीय उत्पादनलाई मात्र प्रयोग गर्नु पर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १.१७. विद्यार्थीहरूलाई सिकाईमा अभिरुची अभिवृद्धि गर्नका लागि एस.ई.ई. मा उत्कृष्ट छात्र/ छात्रा लाई गाउँपालिका भित्र पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १.१८. सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूलाई **श्रम ऐनले** तोके बमोजिम न्यूनतम पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने नीति कार्यान्वयन गरिने छ।
- १.१९. सुदृढीकरण अनुदान मार्फत सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षकको अभाव हटाई शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गरिनेछ।
- १.२०. गुठिचौर गाउँपालिका भित्रको एक मात्र प्राविधिक धारको सामुदायिक आइ. एस्. सि. एजि. सञ्चालित विद्यालय श्री त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय झारज्वालाको गुणस्तर सुधारका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
- १.२१. स्वास्थ्य र शिक्षा शाखाको समन्वयमा सामुदायिक विद्यालयमा विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ।

- १.२२. सार्वजनिक शिक्षामा समुदायको अपनत्व र सहभागिता अभिवृद्धि गर्न गाउँपालिका स्तरीय अभिभावक सञ्जाल स्थापना गरि क्रियाशिल बनाइनेछ।
- १.२३. सामुदायिक विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउदै शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न सस्तो सहज र भरपर्दो ईन्टरनेटको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- १.२४. सम्पूर्ण विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री एवं बालमैत्री बनाईने छायासका लागि तीन तहको सरकारहरुबीच समन्वय गरी समुदायको सहकार्यमा विद्यालयलाई पुर्वाधार र स्रोत साधनले सु-सम्पन्न तुल्याउने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ।
- १.२५. गुठिचौर गाउँपालिका वडा नं ४ स्थित सत्यवादी मा. वि. दशौँदीमा सञ्चालित डिजिटल विद्यालयलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- १.२६. सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ। त्यसको लागि गाउँपालिकाबाट नियमित रुपमा अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गरिनेछ।
- १.२७. विद्यार्थीहरुको सर्वाङ्गण विकासका लागि अन्तर विद्यालय गाउँपालिका रनिङ सिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ।
- १.२८. गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको दरबन्दी मिलान गरि आन्तरिक काज सुरुवा गरिने छ।
- १.२९. सामुदायिक विद्यालयहरुमा शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुमा अनिवार्य पोसाकको व्यवस्था गरिने छ।

2. संस्कृति संरक्षण

- २.१. स्थानीय स्तरमा संस्कृतिको पर्वद्धन गर्नको लागी गुठिचौर वडा नं. १ र २ मा स्थानीय उत्पादनको पर्दशनी तथा सांस्कृतिक मेला आयोजना गरिनेछ।
- २.२. पुरातात्विक महत्वका साथै सामाजिक तथा सांस्कृतिक अवस्थालाई चित्रण गर्नका लागि त्यस्ता वस्तुहरु संकलन गरी गाउँपालिकाको चिनारीको लागि कुनै ठाउँमा पर्दशनका लागि राखिनेछ। गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने पुरस्कार र सम्मानमा गाउँपालिकाको चिनारी झल्किने ठाउँ तथा वस्तुको प्रयोग गरिनेछ।

- २.३. गाउँपालिका भित्र आयोजना हुने मेला महोत्सवहरूमा विविध जातीय भेषभुषा, कला साहित्य, संगित लगायतको झाँक्री सहित प्रदर्शन गर्ने नीति लिइनेछ।
- २.४. भोटे जनजातीले सञ्चालन गर्दै आइरहेको भोटेमेलालाई निरन्तरता दिइनेछ। सोको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
- २.५. विपन्न नागरिक काजक्रिया खर्चलाई निरन्तरता दिइने छ।

3. स्वस्थ

- ३.१. गुठिचौर गाउँपालिका वडा नं. ५ मा रहेको स्वास्थ्य ल्याव लाई आवश्यक बजेट प्रवन्ध गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
- ३.२. गुठिचौर गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण महिला दिदि बहिनीहरूलाई पाठेघर मुखको क्यान्सर बाट बचाउनको लागि स्क्रिनिङ्ग क्याम्प आयोजना गरिनेछ।
- ३.३. **समुदाय सँग अध्यक्ष स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन** गरि गाउँपालिकाका ५ वटै वडाहरूमा स्वास्थ्य सिविर सञ्चालन गरिने छ। साथै ६० वर्ष माथिका जनतालाई घर घरमा गई स्वास्थ्य जाँच गर्न **घर घरमा स्वास्थ्य कर्मी अभियान** सञ्चालन गरिनेछ।
- ३.४. मानव स्वास्थ्यमा गरेको खर्चलाई भविष्यमा लगानिको रुपमा प्रतिफल दिनेगरी गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका २ बर्ष सम्मका बालबालिकाहरूमा पोषण स्वास्थ्य सूचकमा सुधार गर्ने उद्देश्यले वडस्तरीय **स्वस्थ बच्चा** प्रतियोगिता गराई उचित प्रोत्साहन गरिनेछ। साथै **बैशाख महिनालाई** पुर्ण खोप सुनिश्चित महिनाको रुपमा मनाउने गरी समुदायस्तरमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ३.५. **बालमैत्री र पोषणमैत्री गाउँपालिका** घोषणा कार्यक्रममा स्वास्थ्य अन्तर्गत उल्लेखित सूचक हासिल हुनेगरी सुरक्षित मातृत्व सेवा अन्तर्गत गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई चरणबद्ध स्वास्थ्य जाँच एवं नवजात शिशुको स्वस्थ प्रवर्द्धनको लागि गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई निःशुल्क क्याल्सियम चक्की वितरणलाई निरन्तरता दिइनेछ। साथै नियमित सेवा लिने गर्भवति तथा सुत्केरि महिलालाई प्रोत्साहन प्यकेज सहित थप उत्पेरित गरिनेछ।
- ३.६. बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत पोषणमैत्री स्थानीय शासन (NFLG) अवलम्बन गर्न पोषणमैत्री वडा घोषणाका लागि विशेष अभियान सञ्चालन गर्ने छ। यस्का लागि वडा नं ५ र ४ लाई यसै आर्थिक बर्ष भित्र पोषण मैत्री वडा घोषणा गरी दिगोपनाको लागि कार्यान्वयन गरिनेछ । वडाले प्राप्त गर्ने बजेट बाट समेत बजेट विनियोजन गरी ५ र ४ नं वडा लाई पोषणमैत्री वडा घोषणा अभियानलाई बिशेष प्राथमिकतामा राखि कार्य गरिनेछ । क्रमस अन्य वडामा बजेट विनियोजन गरी वडाका टोल बस्तीहरूलाई पोषण मैत्री टोल वस्ति घोषणा गरिनेछ ।

- ३.७. दिगो पोषण सुधारका लागी **एक घर एक करेशाबारी बाह्रै महिना हरियो तरकारी** कार्यक्रम लागु गर्न पहल गरिनेछ। एकिकृत पोषण पाठशाला सबै वडाहरुमा सञ्चालन गरिनेछ। **पशुपंक्षी पालौः कुपोषणलाई फालौ** भन्ने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ।
- ३.८. **स्वस्थ गाउँपालिका, समृद्धिको आधारलाई** आत्मसाथ गर्दै जन स्वास्थ्य सम्बन्धि सेवालाई बढि प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाको **दिर्घकालिन जनस्वास्थ्य नीति** र विशेष कार्यमुलक योजना तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गरिने छ। जनस्वास्थ्य सम्बन्धी प्रशासनिक संयन्त्रलाई विषयका आधारमा वर्गिकरण गरी क्षमता विकास गरिनेछ। आधारभुत स्वास्थ्य सेवालाई निशुल्क र प्रभावकारी बनाईनेछ।
- ३.९. वडा नं १ र २ का आम जनतालाई स्वास्थ्य सेवामा पहुच सुनिश्चिता गर्न वडा नं २ को **राउतडेमा ५ शैयाको अस्पताल** निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
- ३.१०. गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने विरामिहरुको रोग अनुसार नेपाल सरकार र गाउँपालिकाले स्वीकृत गरेको औषधि उपचार खर्च कार्यविधि बमोजिम बिरामिहरुलाई डाक्टरको प्रिस्क्राइब (Prescribe), विरामि को विल र वडाको सिफारस अनुसार आर्थिक उपलब्ध गराईने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ३.११.
- ३.१२. महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाले गरेको योगदानको कदर गर्न गाउँपालिकामा कार्यरत महिला स्वास्थ्य स्वंग सेवािकाहरुलाई **सेवा प्रति थप प्रोत्साहित** गरिनेछ।
- ३.१३. गाउँपालिकाको एम्बुलेन्सबाट प्रदान गर्दै आएको सेवा प्रवाहलाई सरल, सर्वसुलभ र पहुँचयोग्य बनाइनेछ।
- ३.१४. बर्थिङ्ग सेन्टर र स्वास्थ्य क्लिनिकहरुको सेवालाई स्तरोन्नति गर्न **प्रयोगशाला सहितको** सेवा विस्तार गरिनेछ।
- ३.१५. गुठिचौर गाउँपालिका लाई **पोषणमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्नका** लागि वडागत रुपमा पोषणमैत्री वडा घोषणका लागि वडा नं ४ र ५ लाई पोषणमैत्री वडा घोषणा गरिनेछ।
- ३.१६. गुठिचौर गाउँपालिका अन्तर्गतका विपन्न नागरिकहरुलाई उपलब्ध गराउँदै आएको मुटुरोग, सबै प्रकारका क्यान्सर, मृगौला फेल, मेरूदण्ड भाँचिएका, पार्किन्स, दुर्घटनामा परि ठूलो चोटपटक लागेका विपन्न नागरिकहरुको लागि उपलब्ध गराउँदै आएको औषधी उपचार खर्च कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ३.१७. गुठिचौर गाउँपालिकाको गाउँपालिका स्तरीय **पोषण पाश्चिर् तथा स्थिति पत्र तयार** गरिनेछ।
- ३.१८. बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाले तोके अनुसार गाउँपालिका र वडा स्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको संस्थागत क्षमता विकासमा जोड दिइनेछ।

३.१९. वडा नं १ को चोत्र र वडा नं २ को मुडुरीमा गाउँघर क्लिनिक सञ्चालनको लागि सम्बन्धित निकायमा दरबन्दी माग गरिने छ र दरबन्दी स्वीकृत नभए सम्मका लागि दैनिक ज्यालादारीमा नियुक्ति गरिनेछ।

4. युवा तथा खेलकुद

- ४.१. गाउँपालिका भित्र रहेका योग्य प्राविधिक बेरोजगार जनशक्तिलाई दैनिक ज्यालादारीमा अल्पकालिन रोजगार उपलब्ध गराइनेछ।
- ४.२. गाउँपालिका भित्र रहेका जनयुद्धका घाँईते तथा अपाङ्ग भएका व्यक्तिहरुको जिवनस्तर सुधार गर्नको लागि व्यावसायिक शिपमूलक तालिम सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
- ४.३. युवाहरुलाई रोजगारीमा जोड्नका लागि क्षमता विकासका छोटो अवधिमा व्यावसायिक तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- ४.४. गुठिचौर गाउँपालिकाका स्थायी बासि भई विभिन्न सरकारी सेवामा रहेका तथा सेवा निवृत्त अग्रजहरुमा रहेको ज्ञान सिप अनुभवलाई आदान प्रदान गर्न पालिकामा **राष्ट्र सेवक सम्मान कार्यक्रम** सञ्चालन गरिनेछ।
- ४.५. युवाको क्षमता विकासद्वारा उनीहरुमा रहेको सोच, ऊर्जा र साहसलाई भरपुर उपयोग गरिनेछ।
- ४.६. युवा उद्यमशिलता विकासका कार्यक्रमहरु मार्फत युवालाई **“विदेश हैन बिजनेस”** भन्ने भावना जागृत तुल्याई स्वरोजगार उन्मुख गराइनेछ।
- ४.७. खेलकुदको विकास गर्न विभिन्न खेलहरुका लागि खेलकुद मैदान लगायतका खेल पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ।
- ४.८. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवाहरुले आर्जन गरेको ज्ञान र सिप सदुपयोग गर्दै स्वरोजगार र उद्यमशीलता विकासका लागि गाउँपालिकाको स्थानीय आर्थिक विकास योजना अन्तरगत समावेश भएका नवप्रवर्तनशील, लगायतका प्रोत्साहनमुखी कार्यक्रम संग आवद्ध गरिनेछ।
- ४.९. गाउँपालिकाको आर्थिक, समाजिक र संस्कृतिक रुपान्तरणमा युवाहरुको सार्थक सहभागिताका लागि युवाहरुको सुची तयार गरी प्रत्येक वडामा **युवासँग अध्यक्ष कार्यक्रम** सञ्चालन गरिनेछ।

5. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण

- ५.१. महिलालाई उत्पादन सँग जोड्नको लागि उपाध्यक्ष सँग महिला उद्यमशिलता कार्यक्रमलाई सञ्चालन गरिनेछ।
- ५.२. महिला, अल्पसंख्यक, बालबालिका, आदावासी-जानजाती र सामाजिक वहिस्कणमा परेका अति विपन्न, अल्पसंख्यक र बालबालिकाहरुको ज्ञान, सिप र क्षमता विसकाका लागि क्षमता सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।

- ५.३. जातीय विभेद, छुवाछुत, छउपडी जस्ता कुपर्थाहरु रोकथामका लागि कार्यक्रम तथा कानूनको सख्त रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ५.४. ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वडा स्तरबाट नै उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ५.५. **हिंसा मुक्त गाउँपालिका हाम्रो पहिचान** अभियान संचालन गरी सबै प्रकारका हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशिलता नीति लिइनेछ। पारिवारिक हिंसाद्वारा पिडितको संरक्षणका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- ५.६. जेष्ठ नागरिकमा रहेको ज्ञान सीप र अनुभवलाई पुस्तान्तरण गर्न वडा स्तरमा **जेष्ठ नागरीक मिलनकेन्द्र** सञ्चालन गरिनेछ।
- ५.७. गाउँपालिका तथा वडास्तरीय **बाल क्लबहरुलाई** सामाजिक कार्यहरुमा थाप सशक्त रुपमा परिचालन गरिनेछ।
- ५.८. **बालमैत्री गाउँपालिका घोषणाको** लागि प्रत्येक वर्ष एउटा वडालाई बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ।
- ५.९. बाल बिवाह मुक्त वडा घोषणाको तयारीका लागि **वडा कार्यालयबाट सिफारिस लिएर मात्र विवाह संस्कार गर्न** आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
- ५.१०. गाउँपालिका भित्र रहेका जोखिममा परेका बालबालिकाहरुको समग्र विकासका लागि गाउँपालिकाबाट विशेष कार्यक्रम लागु गरिनेछ।
- ५.११. महिलाहरुलाई आत्मनिर्भर बनाउनको लागि महिला सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- ५.१२. **मागमा आधारीत** लक्षित वर्ग कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

6. आर्थिक विकास

- ६.१. प्रत्येक सामुदायिक वनलाई करको दायरामा ल्याउनको लागि नियमानुसार **१० (दश)** प्रतिशत आम्दानि गाउँपालिकामा अनिवार्य बुझाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ६.२. स्थानीय स्तरमा उधमशिलताको विकास गर्नको लागि नीजि उधमीहरुलाई अनुदान उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गराइनेछ।
- ६.३. स्थानीय आर्थिक विकासलाई योजनावद्ध रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। यस अन्तरगत स्थानीय प्रतिस्पर्धी वस्तु वा सेवाको सहभागितामूलक पहिचान गरी ती वस्तु वा सेवाहरुको समग्र मुल्य श्रृङ्खला उत्पादन देखि बजारीकण सम्म (गाउँपालिकाका निजी क्षेत्र र सहकारी) समेतको सहकार्यमा स्थानीय आर्थिक विकास योजना अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- ६.४. गाउँपालिका भित्र उत्पादन हुने **स्थानीय अल्कोहललाई ब्रन्डिङ** गरि विक्रि वितरण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ६.५. गाउँपालिका भित्र रहेका अस्थायी कर्मचारीहरुको व्यवसायिक वृद्धि विकास तथा सम्बाधित जोखिम न्यूनिकरण गर्नका लागि सामाजिक सुरक्षा कोषमा **आबद्ध गर्ने** नीति अवलम्बन गरिनेछ।

- ६.६. रैथानेबाली संरक्षण तथा बजारिकरणका लागि नीजि, सहकारी तथा समूहहरूलाई आवश्यक समन्वय गरिनेछ।
- ६.७. स्थानीय स्तरमा उत्पादित बहुमूल्य वस्तु तथा अर्गानिक खाद्य परिकारहरू सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा प्रचार प्रसार गर्न **आन्तरिक उत्पादनको प्रदर्शनिका** लागि आवश्यक व्यावस्था गरिनेछ।
- ६.८. गाउँपालिका भित्र विभिन्न व्यावसाय सञ्चालनको लागि स्रोत जुटाउन तथा स्थानीय, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको लगानिलाई आकर्षित गर्न **लगानि सम्मेलन** गरिनेछ।
- ६.९. आर्थिक विकास मार्फत **समृद्ध गुठिचौर, सुःखारी गुठिचौरवासी** भन्ने नारालाई साकार पारिनेछ।
- ६.१०. लघु तथा साना उद्योगलाई विशेष प्राथमिकता दिई उद्यमिहरूलाई वाणिज्य कानुन तथा कर सम्बन्धि परामर्श दिन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ। सिर्जनशिल एवं नवप्रवर्तन उद्यम सञ्चालन गर्ने, अधिकतम रोजगारी सृजना गर्ने **उद्यमीलाई सम्मान एवं पुरस्कृत** गरिनेछ।
- ६.११. स्याउखेती, दुध उत्पादन, पशुपालन जस्ता व्यवसाय मार्फत गुठीचौरलाई आत्म निर्भर बनाउनको लागि आवश्यक नीति तथा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ६.१२. आर्थिक विसका र पूर्वाधार विकासमा सरकारी, नीजिक्षेत्र र सामुदायिक क्षेत्रको सहकारितामूलक नीति अवलम्बन गरिनेछ। साथै सामाजिक विकासका कार्यमा गैह्र सरकारी संघसंस्थाहरूसँग समेत समन्वय गरिनेछ।
- ६.१३. जटिबुटी उत्पादनको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरी व्यावसायिक जडिबुटी खेति विस्तार गर्ने नीति लिईनेछ।

७. पर्यटन तथा उद्योग

- ७.१. प्यारागलाईडिङ जस्तो साहसिक पर्यटनलाई दिगो र भरपर्दो बनाउनको लागि प्रत्येक वडा बाट **१ (एक) र कुडी गाउँबाट १ (एक) जना गरी जम्मा ६ जनालाई क्याप्टेन तालिममा** पठाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ७.२. घोडचडीलाई पर्यटन सँग जोड्नको लागि वार्षिक घोडचडी मेला गुठिचौरमा आयोजना गरिनेछ र गुठिचौर घुम्न गएका पर्यटकलाई उनीहरूले चाहेको खण्डमा घोडचडी सेवा उपलब्ध गराउने प्रयोजनार्थ स्थानीय घोडा पालक कृशानलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- ७.३. जुम्ला जिल्लाको एक मात्र सुन्दर पर्यटकीय क्षेत्र गुठिचौरलाई राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रवर्द्धन गर्नको लागि **एक आकर्षक पिकनिक स्पोट (Picnic Spot)** को रूपमा विकास गरिनेछ र त्यसको उचित व्यवस्थापनको लागि गुणस्तरीय क्याटरिङ्ग सर्भिस उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ७.४. सुरक्षित र सुन्दर गुठिचौर बनाउनको लागि भूक्षय भएको ठाउँमा वृक्षारोपण गर्ने र फोहोर व्यवस्थापनको लागि व्यवस्थित **डम्पिङ्ग साईड (Dumping Side)** बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

- ७.५. **आर्थिक समृद्धिमा पर्यटन** भन्ने मुलमन्त्रलाई आत्मसाथ गरी पर्यटन प्रवर्द्धनको माध्यमबाट स्थानीय जनताको जीनवस्तर उकास्न पर्यटन पूर्वधारको संरक्षण सम्बर्द्धन र विस्तारमा जोड दिइनेछ।
 - ७.६. गुठीचौर गाउँपालिकामा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई आकर्षण गर्नको लागि गोठीचौर प्याराग्लाइडिङ्ग महोत्सवलाई निरन्तरता दिइनेछ।
 - ७.७. आन्तरीक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न चिमारा मालिका र आकाशे ताल क्षेत्रमा **पैदलयात्रा मार्गको** व्यवस्था गरिनेछ।
 - ७.८. गाउँपालिकाले पर्यटकिय स्थलहरूको पहिचान गर्ने र त्यास्ता पर्यटकीय स्थलहरूको प्रचार प्रसार गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
 - ७.९. औद्योगिक तथा ब्यावसायिक विकासका लागि गाउँपालिकाले उद्योग वाणिज्य संघसँग साझेदारीको नीति लिइनेछ।**औद्योगिक प्रदर्शनी स्थलको सम्भाव्यता** अध्ययन गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ।
 - ७.१०. गाउँपालिका अन्तर्गत उत्पादन हुने स्याउलाई मध्यनजर गरी पालिका स्तरीय स्याउ प्रशोधन केन्द्र स्थापनका लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकार सँग आवश्यक पहल गरिनेछ।
 - ७.११. पर्यटकीय सडक निर्माण गर्नका लागि सम्भावित जंगल पर्ने क्षेत्रमा सडक विस्तार गर्न विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन (DPR) सहित वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन, प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण र संक्षिप्त वातावरणी परीक्षण गरिनेछ।
 - ७.१२. गुठीचौर गाउँपालिका भित्र पर्यटकीय सम्भावना भएको ठाउँमा पर्यटन प्रवर्द्धन गर्नका लागि होम स्टे सञ्चालनमा जोड दिइनेछ।चोत्र र कोल्तेको होम स्टेलाई निरन्तरता दिइनेछ।
 - ७.१३. पर्यटन मार्फत आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न गाउँपालिकाको **पर्यटन गुरुयोजना** बनाइ सोही आधारमा पर्यटन पूर्वाधार विस्तार र पर्यटन विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।
 - ७.१४. **गुठीचौर पर्यटकिय** गुरुयोजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
 - ७.१५. गुठीचौर गाउँपालिकाको पर्यटकीय स्थल ठाकुर ज्यू र विष्ट ज्यू सम्मको यात्रालाई सहज गर्नको लागि वृहत धौलिगाड खानेपानी आयोजना सँग आवश्यक समन्वय गरेर आगामी आ.व. २०८२।०८३ मा भुक्तानी हुने गरी यहि आर्थिक वर्षमा बाटो खन्ने काम प्रारम्भ गरिनेछ।
 - ७.१६. गाउँपालिका भित्रका चौपायहरूको व्यवस्थित व्यवस्थापन गर्न स्थानीय भेटनरी जे.टी.ए. लाई आवश्यक बजेटको प्रवन्ध गरी दैनिकी हाजिरीमा पारिश्रमिक पाउने गरी बस्ति स्तमा परिचालन गरी नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ८. कृषि तथा पशुपंक्षी**
- ८.१. खाध्य सुरक्षालाई विशेष प्रथामिकता दिनको लागि खेदबारिमा ब्युटाकुलर नियन्त्रणलाई विशेष जोड दिइनेछ।

- ८.२. किसानलाई उत्पादनसँग जोड्नको लागि गुठिचौर गाउँपालिका वडा नं. ३, ४ र ५ का १०० जना उत्कृष्ट किसानहरूलाई उच्च घनत्व जातको स्याउ विरुवा वितरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ८.३. किसानहरूको बगैँचालाई व्यवस्थित बनाउनको लागि काँटछाँट सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ८.४. गुठिचौर गाउँपालिकाको वडा नं १ लाई चौरी र भेडा बाख्रा तथा ओखर पकेट क्षेत्र, वडा नं २ ओखर, आलु र फापर पकेट क्षेत्र, वडा नं ३ लाई भेडा बाख्रा तथा उच्च घनत्व जातको स्याउ पकेट क्षेत्र, वडा नं ४ लाई दुध र स्याउ पकेट क्षेत्र र वडा नं ५ लाई उच्च घनत्व जातको स्याउ र तोरी पकेट क्षेत्रलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ८.५. "भोकै कोहि पर्दैन, भोकले कोहि मर्दैन" भन्ने नारालाई साकार पार्न आन्तरिक उत्पादन वृद्धि मार्फत कृषकलाई आत्मनिर्भर बनाईने छ।
- ८.६. कृषको उत्पादन र उत्पादकत्व क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ।
- ८.७. गाउँपालिका अन्तर्गत उत्पादन हुने रैथाने बालीहरूको संरक्षण गर्नका लागि खेतीयोग्य जमिनमा घेरावार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ८.८. कृषि उत्पादनमा वृद्धि, गुठिचौरको समृद्धि भन्ने लक्ष्यलाई साकार पार्न एक समुह एक कृषि उत्पादनको पहिचान बनाउदै उत्पादन साथमा अनुदान हातमा भन्ने नीति लिईनेछ।
- ८.९. भुमि वैडको स्थापना गरि कृषि उत्पादन गर्न ईच्छुक व्यक्ति/समुह/सहकारी/फर्म कम्पनि आदिलाई भुमि बैंकको माध्यमबाट जग्गा उपलब्ध गराउन समन्वय गर्ने नीति लिईनेछ।
- ८.१०. किसानका समस्याहरू समाधानको लागि प्राविधिक सेवामा पहुँच बढाउन "२४ घण्टा भित्र खेतबारीमा सेवा" को नीति लिईनेछ।
- ८.११. तिला नदि र अन्य खोलाबाट हुने सिँचाई कुलो प्रणालीको संरक्षण तथा सदुपयोगमा जोड दिँदै सिँचाईको भौतिक संरचना निर्माण गर्ने नीति लिईनेछ।
- ८.१२. युवाहरूलाई पशुपालन व्यावसाय तर्फ आकर्षण बढाउन र व्यावसायमा क्षति न्युनिकरणको लागि कृषक सुरक्षण कोष स्थापना गरि कोषको माध्यमबाट पशुपन्छी व्यवसायमा हुने क्षति न्युनीकरण गरि आत्मनिर्भर बनाउने नीति लिईनेछ।
- ८.१३. नेपालमा उपलब्ध हुने सम्पूर्ण पशुपन्छीका खोपहरू निःशुल्क रुपमा प्रयोग गरी कृषकलाई पशुपालन व्यावसायमा हुने क्षतिलाई न्युनिकरण गर्ने नीति लिईनेछ।
- ८.१४. कृषि तथा पशुपन्छी व्यावसायिक फर्म तथा समूह/संस्थाहरूलाई मागमा आधारित प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने नीति लिईनेछ। साथै अगुवा कृषकहरूलाई सम्मान गर्ने गरिनेछ।

- ८.१५. कृषकहरूले चौपायहरूमा गरेको लगानीलाई सुरक्षित गर्न र कृषकहरूलाई व्यवसायिक पशुपन्छि पालनमा आकर्षण गर्न विभिन्न समयमा फैलिन सक्ने पशुजन्य तथा कृषिजन्य महामारी रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ८.१६. कृषकहरूले पालन गरेका चौपायहरूको नस्ल सुधार गर्न कृतिम गर्भाधान र पशु आहारा व्यवस्थापनलाई प्रोत्सान गरिनेछ।
- ८.१७. कर्णाली प्रदेशले अवलम्बन गरेको प्राङ्गारिक प्रदेश घोषणा गर्ने नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न यस गाउँपालिका अन्तर्गतका खेत तथा करेसाबारीहरूमा प्रयोग हुने व्यूटाकुलर विषादी पूर्णरूपमा निषेधित गरिनेछ।
- ८.१८. स्थानीय रैथानेबाली संरक्षणका लागि यस गाउँपालिकाले कार्यन्वयनमा ल्याएको नरालो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ८.१९. नेपाल सरकारको नीति अनुरूप यस गाउँपालिका अन्तर्गतको जमिनलाई भू वर्गीकरण गरिन्छ।

९. सहकारी

- ९.१. सहकारी तथा समूहहरूको व्यावसायिक क्षमता विकासका लागि आवश्यकताका आधारमा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- ९.२. प्रचलित ऐन, कानून तथा विनियमको परिपालना नगर्ने सहकारी संस्थाहरूलाई नियमानुसार जरिवाना गर्ने र उत्कृष्ट कार्य गरेका वा नमुना सहकारी संस्था छनौट गरी पुरस्कृत गर्ने ब्यावस्था मिलाइनेछ।
- ९.३. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र स्थापना हुने कृषि समुह, निजिफर्म र सहकारीहरूको दर्ता कार्यक्षेत्र अनुमति जस्ता विषयहरूलाई व्यवस्थित गरिदै लिने नीति अबलम्बन गरिनेछ।
- ९.४. सहकारी मार्फत उद्यमशिलताको विकास गर्न, युवा तथा उद्यमीहरूलाई नविन व्यावसाय सुरु गर्न आवश्यक क्षमता विकास, प्रविधि हस्तान्तरण, वित्तिय पहुच सहजिकरण, सहकारी शिक्षा र तालिम मार्फत सहकारी संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने निती लिइनेछ।
- ९.५. उद्यमी महिलासँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम अन्तर्गत उत्कृष्ट महिला उद्यमिलाई सम्मान गरिनेछ। सशै महिला स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

१०. सूचना तथा संचार

- १०.१. गाउँपालिकालाई सूचना प्रविधि मैत्री स्थानीय तहको रूपमा विकास गर्न आवश्यक पूर्वाधारहरूको विकास गरिनेछ।
- १०.२. गाउँपालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवालाई सेवाग्राही मैत्री बनाउन एकिकृत सेवा प्रवाह प्रणालीमा लैजानको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
- १०.३. गुठिचौर गाउँपालिकालाई स्मार्ट गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्नका लागि गाउँपालिका र वडा कार्यालयहरूबाट प्रवाह गरिने सेवालाई सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित पूर्वाधार विसका गरिनेछ।

१०.४. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवामा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उच्चतम उपयोग गरि पारदर्शि र व्यवस्थित गरिनेछ।

१०.५. रेडियो गुठिचौरलाई सहकारी तथा अन्य सूचना सञ्चार प्रविधि सेवाप्रदायक संस्थाहरूलाई हस्तान्तरण गर्न आवश्यक प्रकृया अवलम्बन गरिनेछ।

१०.६. गाउँपालिका संग सम्बन्धित प्रमुख सवालहरूमा अन्तर्क्रिया गर्न रेडियो गुठिचौरबाट **गुठिचौर संवाद कार्यक्रम** सञ्चालन गरिनेछ।

१०.७. गाउँपालिकाको **डिजिटल प्रोफाइल, पालिकाको भौगोलिक नक्सांकन** प्रणालीलाई डिजिटल प्रविधिमा लिन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।

11. न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रवर्द्धन र सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण

११.१. न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र भित्रका विवादहरूको शीघ्र निरूपण गरी प्रभावकारी न्याय सम्पादन गर्न आवश्यक नीति तथा कानूनी प्रबन्ध मिलाइनेछ।

११.२. न्यायीक समितिलाई थप सक्षम बनाईनेछ, **ईजलास कक्षाको व्यवस्था गर्न आवश्यक व्यवस्था** गरिनेछ।

११.३. न्यायिक सचेतन कार्यक्रम सञ्चालन गरि गाउँगाउँमै मेलमिलाप कर्ताको विकास गरि शान्ति तथा अमनचयनको वातावरण तयार गरिनेछ।

११.४. गाउँपालिकाको जिन्स अभिलेखमा रहेका सामानहरूको सुरक्षित भण्डारण तथा लिलाम गर्नुपर्ने जस्ता **जिन्सी माल सामानको लिलाम गर्ने** र उचित भण्डार गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।

११.५. सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावलि २०६४ अनुसार एकिकृत खरिद योजना तथा खरिद गुरु योजना बनाई जिन्स व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाईनेछ।

११.६. न्यायिस समितिबाट सम्पादन गरिने कार्यहरूलाई छिटो, छरितो, प्रभावकारी र गुणस्तरयुक्त बनाउनका लागि गाउँपालिकाको न्यायिक समितिलाई क्रियासिल बनाईनेछ।

११.७. गाउँपालिकाको न्यायिक समिति र वडास्तरीय मेलमिलाप समितिबाट सम्पादन हुने कार्यहरूको मासिक प्रतिवेदन गाउँ कार्यपालिकामा पेश गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।

११.८. स्थानिय कानूनको विषयमा आम जनसमुदायलाई जानकारी गराउन स्थानिय कानून, मौलिक हक र मानव अधिकार सम्बन्धि **सचेताना कार्यक्रमलाई निरन्तरता** दिईनेछ।

११.९. गाउँपालिकाको न्यायिक समिति मार्फत गर्नुपर्ने न्याय सम्पादन सम्बन्धी कार्यमा सहजता ल्याउन न्यायिक समितिको भुमिकालाई थप प्रभावकारी बनाउदै उजुरी/ विवाद समयमै निरूपण गरी पिडिलाई न्यायको प्रत्याभूति दिलाउन न्यायिक समितिको क्षमता विकास गरिनेछ। न्यायिक समितिबाट सम्पादन हुने कार्यलाई थप प्रविधिमैत्री बनाईनेछ। सबै वडामा मेलमिलाप कर्ताको भुमिकालाई थप सशक्त र प्रभावकारी बनाईनेछ।

12. सुशासन, सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास

- १२.१. गुठिचौर गाउँपालिकाले देश भित्रका स्थानिय तह र देश बाहिरका स्थानिय तहसंग **भागिनि सम्बन्ध कायम गर्ने** निति अख्तियार गर्नेछ।
- १२.२. विधिको शासन, पारदर्शिता, उत्तरदायित्व नतिजामुखि व्यवस्थापना, जवाफदेहिता जस्ता सुशासनका मुलभुत मान्यतालाई दृढताकासाथ अवलम्बन गरि **सार्वजनिक सेवामा समतामुलक पहुच** सुनिश्चि गरिनेछ।
- १२.३. गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरुको गुनासो तथा सेवा सम्बन्धी जिज्ञासा सुन्ने सम्पूर्ण सार्वजनिक स्थलहरुमा **गुनासो पेटिका अनिवार्य राख्नुपर्ने** नीति लिइनेछ।
- १२.४. गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारिको क्षमता विकास गर्न तालिम प्रदायक सार्वजनिक संस्थासँग समन्वय गरि क्षमता विकास तालिम संञ्चनलन गरिनेछ।
- १२.५. गाउँपालिकाकाट प्रवाह हुने सेवालाई अझ बढि जनउत्तरदायी, पारदर्शी र जवाफदेहि बनाउन **भष्ट्राचारमा शुन्य सहनशिलतालाई** निरन्तरता दिइनेछ।
- १२.६. गाउँपालिका कार्यालयको मानव संसाधन पर्याप्त नभएक क्षेत्रमा सम्बन्धित विषयका **विज्ञहरुलाई सहजकर्ता वा विशेषज्ञको रुपमा प्रयोग गर्ने** नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १२.७. कर्मचारीको कार्य सम्पादन मुल्यांकन प्रकृयालाई सूचकमा आधारित बनाइनेछ र उत्कृष्ट कर्मचारिहरुलाई पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- १२.८. पालिकाको सम्पुर्ण कर्मचारिहरुको दरबन्दीको वैज्ञानिक रुपमा उचित रुपले व्यावस्थापन गरी उनिहरुको कार्य सम्पादन सम्झौता र कार्य विवरण सहित संगठन संरचना (O&M) तयार पारिनेछ।
- १२.९. सार्वजनिक सेवालाई छोटो छरीतो र प्रभावकारी बनाउन हरेक शाखा, वडा, स्वास्थ्यचौकी प्रमुखसँग **कार्यसम्पादन करार सम्झौता** गरि यसलाई वृत्ति विकाससँग **आवद्ध** गरिनेछ।
- १२.१०. समाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढिकरण गर्दै प्रभावकारी बनाइनेछ।
- १२.११. अस्थायी करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीको सेवा सुविधामा तह अनुरूप **एकरुपता ल्याइनेछ**।
- १२.१२. कर्मचारीहरुको क्षमता र दक्षताको आधारमा जिम्मेवारी दिन आन्तरिक सरूवा प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ।
- १२.१३. आधारभुत वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति र गुणस्तर कायम गर्न सम्बद्ध निकायको उपस्थितिमा नियमित रुपमा बजार अनुगमन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ यस्तो अनुगमनमा उपभोक्ताहरुलाई समेत संलग्न गराइनेछ।
- १२.१४. सार्वजनिक खर्चलाई वैज्ञानिक अनुमान योग्य र नतिजामुखि तुल्याउन मध्यकालिन खर्च संरचना (MTEFT) पद्धति प्रयोगमा ल्याइने छ।
- १२.१५. स्थानीय तहमा लोक सेवा आयोगबाट सिफारिस भई आएका कर्मचारीहरुको सेवा अवधि पूरा भई अवकास हुँदा प्राप्त गर्ने रकमको सम्बन्धमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ को उपदफा

२ र निवृत्त भरण कोष सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५ को दफा १० को उपदफा १ मा भएको व्यवस्था बमोजिम यस गुठिचौर गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूको लागि आवश्यक योगदानमा आधारित निवृत्त भरणका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिनेछ।

१२.१६. जन प्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको लागि आवश्यकता र औचित्यको आधारमा क्षमता विकास तथा पुनःताजकि तालिम सञ्चालन गर्ने नीति अख्तियार गरिनेछ।

१२.१७. नतिजामा आधारित कार्यसम्पादन प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाका विभागीय प्रमुख, आयोजना प्रमुख र एकाई प्रमुखहरूसँग **कार्यसम्पादन सम्झौता** गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ। साथै **वार्षिक कार्ययोजनालाई कार्यसम्पादन सम्झौतासंग आबद्ध** गरिनेछ।

13. खानेपानी तथा सरसफाई

१३.१. जनताको स्वच्छ खानेपानीको अधिकार सुनिश्चित गर्न सञ्चालनमा रहेका खानेपानीका योजनाहरूको मर्मत सम्भार गर्ने र नयाँ खानेपानी आयोजनाको निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

१३.२. गाउँपालिकाको खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

१३.३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र खानेपानी वितरण प्रणालीलाई सुदृढ गरि गाउँपालिका वासिलाई स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराईनेछ। यसका लागि परम्परागत पानिको स्रोतको संरक्षण सवर्द्धन र प्रवर्द्धन गर्न समन्वय गरिनेछ।

१३.४. जलाधार संरक्षण कार्यक्रम संचालन गरी गाउँपालिका भित्र रहेका भूमिगत पानीका मूलहरू, जलाधार र सिमसार क्षेत्रहरूको संरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्दै उक्त स्रोतहरूबाट खानेपानी आपूर्तिको प्रबन्ध मिलाइनेछ।

१३.५. गाउँपालिका भित्र उत्पादन हुने फोहोर व्यवस्थापनको लागि ल्याण्डफिल्ड साइटको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरि कार्यान्वयनमा ल्याइने छ।

१३.६. **स्वच्छ हावा स्वस्थ जिवन** लाई साकार पार्न फोहोरमैला व्यवस्थापन वायु प्रदूषण नियन्त्रण हरियालि प्रवर्द्धन, सतह ढल ब्यावस्थापनमा प्रभावकारीता हासिल गर्न तथा आधुनिक प्रविधिको उपयोग गर्नका लागि निजि क्षेत्रसंग सहकार्य गरिनेछ।

१३.७. **3R** को सिद्धान्त अनुरूप फोहोरको न्यूनीकरण, पुनःप्रयोग र प्रशोधन गर्न स्रोतमै फोहोरको वर्गिकरण गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।

१३.८. जथाभावी फोहोर फाल्ने र फोहोर गर्ने व्यक्तिलाई जरिवाना तथा दण्ड सजाय गर्ने नीति लिइनेछ।

14. वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन

१४.१. वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्नको लागि प्रत्येक कार्यान्वयनमा आएका **योजनाहरूमा २ (दुई) प्रतिशत बजेट वृक्षारोपण** गर्नको लागि **अनिवार्य** खर्च गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

१४.२. हरियालि प्रवर्द्धन गर्न दानसाँगु, छिगडी हुँदै गाउँपालिकाका सम्मको सडकलाई हरित सडकमा रुपान्तरण गरि गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय केन्द्रलाई **हरितयुक्त केन्द्रको** रुपमा रुपान्तरण गरिनेछ।

- १४.३. गुठिचौर गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास प्रक्रियामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका अवधारणहरूलाई पालना गरिनेछ।
- १४.४. सडक किनारा र सार्वजनिक स्थानहरूलाई हरियाली र सुन्दर तथा सफा राख्नको लागि वृक्षारोपण र सरसफाइ सम्बन्धी कार्यको शुरुवात गरिनेछ।
- १४.५. विपद् व्यावस्थापनलाई समयमै यथोचित सम्बोधनका लागि संघीय सरकारसँगको समन्वयमा गाउँपालिका क्षेत्रको **जोखिम नक्साङ्कन (Hazard Mapping)** समेत गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरिनेछ।
- १४.६. विपद् जोखिम व्यवस्थापनका सम्बन्धमा तर्जुमा गरिएका कानुनहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै **गुठिचौरलाई विपद् जोखिममुक्त सुरक्षित गाउँपालिका** बनाउन जनचेतना अभिवृद्धि गरिनेछ।
- १४.७. गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका जंगलहरूको संरक्षण, विकास र उपयोगको **कार्ययोजना निर्माण** गरिनेछ। सो कार्यका लागि डिभिजन वन कार्यालय, वन उपभोक्ता महासंघ, सम्बन्धित वन उपभोक्ता समुह र स्थानीयबिच आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।
- १४.८. पूर्वाधार आयोजनाहरूको कार्यान्वयन गर्दा त्यस्ता आयोजनाहरूले वातावरणमा पार्ने असर न्यूनीकरणको लागि **प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) अध्ययन** गरिनेछ।
- १४.९. ढुंगा गिट्टि बालुवा जस्ता नदीजन्य पदार्थ र अन्य प्राकृतिक श्रोतहरूको अनाधिकृत एवं अवैज्ञानिक दोहनलाई नियन्त्रण गरिनेछ। साथै तिला नदि तथा वाविला खोलामा गिट्टि बालुवाको लागि ठेक्का प्रकृयाको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
- १४.१०. प्राकृतिक प्रकोप तथा विपद्बाट भएको क्षतिका आधारमा यस गुठिचौर गाउँपालिका अन्तर्गतका पिडित व्यक्तिहरूलाई आवश्यक **राहात उपलब्ध** गराइनेछ।
- १४.११. विपद् व्यावस्थापन कोषमा **ईच्छुक सर्वसाधारको समेत योगदानलाई प्रोत्साहन गर्ने** नीति लिइनेछ।
- १४.१२. विपद् तथा जोखिम आवस्थामा आई पर्ने तत्कालिन समस्याहरूको समधानका लागि पहिचान भईसकेका तथा **सम्भाव्य अस्थायी आश्रय स्थलहरूको संरक्षण तथा विकास** गरिनेछ।
- १४.१३. गुठिचौर गाउँपालिका क्षेत्र अन्तर्गत विभिन्न विपद्जन्य घटनामा भएको क्षतिको एकीन गरि पिडिलाई राहात उपलब्ध बनाउ **विपद् राहात मापदण्ड** बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ।
- १४.१४. गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक र राष्ट्रिय वनको संरक्षणको नीति अवलम्बन गरिनेछ र सामुदायिक वनहरूको लागि क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरि **राजश्वको दायरामा ल्याइनेछ।**

15. भौतिक पूर्वाधार विकास (वस्ति विकास, आवास तथा पूर्वाधार)

- १५.१. रात मध्यरातमा आवतजावत गर्ने कुनै पनि नागरिकहरूलाई गुठिचौर गाउँपालिका भित्र सुरक्षित बनाउनको लागि **सार्वजनिक सडकमा लाईटिङ (Street Light)** प्रवन्ध गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १५.२. पूर्वाधार निर्माणका आयोजनाहरू संचालन गर्दा लागत-लाभ विश्लेषणका आधारमा उच्च नतिजा एवं प्रतिफल दिने, **समतामुलक विकासको आधारको रुपमा रहने**, पिछडिएका र कम विकसित क्षेत्रलाई मूल प्रवाहिकरणमा ल्याउन सहयोग गर्ने आयोजनाहरू पहिचान गरी “**आयोजना बैंक**” तयार गरिने छ। सो बैंकमा समाविष्ट आयोजनाहरूमा मात्र बजेट विनियोजन गर्ने नीति अख्तियार गरिनेछ।
- १५.३. भौतिक संरचनाहरू निर्माण गर्दा अपाङ्गमैत्री र बालमैत्री संरचनामा जोड दिइनेछ। साथै संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका मापदण्डहरूको पालना समेत गरिनेछ।
- १५.४. गुठिचौर गाउँपालिका वडा नं. ५ दानसाँघु देखि मुसेखोडा सम्म तिला नदिको छेउमा करिडोर बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १५.५. पुर्ण विद्युतिकरण कार्यक्रम मार्फत सम्पुर्ण विद्युतिकरणको कार्य पूरा गरिनेछ।
- १५.६. गाउँपालिका भित्र निर्माण हुने नयाँ भवनहरूमा अनिवार्य रुपमा चरा चुरुङ्गि (Eco-system) लाई व्यवस्थित बनाउन र तिनीहरूको प्रजातिलाई लोपमुक्त हुन बाट बचाउनको लागि नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १५.७. गाउँपालिका भित्र अब बन्ने नयाँ घरहरूको अनिवार्य नक्सा पास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १५.८. गाउँपालिकाका मुख्य वस्ति क्षेत्रहरूमा **सौर्यवत्ति तथा विजुलि वत्ति जडान** गरिनेछ।
- १५.९. जथाभावी सडकको ट्रयाक खोलि वातावरण विनास गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्न **गाउँपालिकाको यातायात गुरुयोजना** तयार गरिनेछ।
- १५.१०. गाउँपालिका भित्र **स्थानीय जनताको लागत सहभागिता रहने पुर्वाधार निर्माणका कार्यक्रलाई** प्राथमिकता दिइनेछ।
- १५.११. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सञ्चालन हुने अटो रिक्सा, दर्ता, नविकरण, रुट प्रमिट, दर निर्धारण लगायतका कार्य गर्न प्रदेश सरकारले बनाएको मापदण्ड लाई अनुसरण गरी कार्यविधि बनाई सहजिकरण गरि करको दायरामा ल्याइनेछ।
- १५.१२. गाउँपालिका अन्तर्गतका **वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूको भवन निर्माणमा** लागि आवश्यक जग्गा प्राप्ति र भवन निर्माणका लागि बजेटको व्यवस्था गरिनेछ।
- १५.१३. गाउँपालिका अन्तर्गत निर्माण हुने व्यक्तिगत तथा सार्वजनिक भवन निर्माणका लागि **घर जग्गा नक्सा पास प्रणालीलाई** निरन्तरता दिइनेछ।
- १५.१४. गाउँपालिका भित्रका सडक खाल्टा खुल्ति नियमित मर्मत संभार गर्ने नीति अख्तियार गरिनेछ।
- १५.१५. पूर्वाधार निर्माण तथा सञ्चालनमा **निजीक्षेत्र संग साझेदारी गर्ने र वैदेशिक लगानिलाई आकर्षित गर्ने** नीति अवलम्बन गरिनेछ।

- १५.१६. टोलको विकास नै वडाको विकास, वडाको विकास नै गाउँपालिकाको विकास भएकोले समृद्ध गाउँलिका निर्माण गर्न आफ्नो टोल आफै बनाउ भन्ने भावनाको विकास गरिनेछ।
- १५.१७. आवधिक योजना विकास गर्नका लागि गाउँपालिका स्तरीय **आवधिक योजना (Rural Municipality Periodic Plan)** तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
- १५.१८. अनुगमन प्रयोजनका लागि सूचक सहितको **अनुगमन फारम (Format of Evaluation)** तयार गरिनेछ।

16. राजस्व तथा वित्त व्यावस्थापन

- १६.१. गुठिचौर गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सबै करदाताको **एकीकृत तथ्याङ्क संकलन** गरि डाटा बैक तयार गरिनेछ।
- १६.२. गाउँपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवासँग सम्पत्ति कर, वहाल कर, व्यावसाय कर र विज्ञापन करलाई एकिकृत रुपमा आवद्ध गरि राजस्व संकलन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ। साथै राजस्व संकलन **आनलाईन प्रणालीलाई** रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
- १६.३. गुठिचौर गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोत साधनको प्रभावकारी परिचालन गर्न प्रगतिशिल कर प्रणालीको विकास, सक्षम कर प्रशासनको निर्माण, करका दायरा विस्तार, करको दर पुनरावलोकन, करको क्षेत्र विस्तार र राजस्व चुहावट नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाईनेछ।
- १६.४. करदातालाई कर प्रणालीमा स्वेच्छिक रुपमा सहभागि गराउदै समग्र राजस्व प्रशासनलाई करदातामैत्री बनाईनेछ। कर तथा गैर कर राजस्व अनुगमन कार्यलाई कडाईका साथ लागु गर्न **विशेष अनुगमन टोली गठन** गरि परिचालन गरिनेछ।
- १६.५. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन आन्तरिक लेखापरिक्षण र कर परिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- १६.६. श्रोत परिचालनका लागि स्थानीय तहहरु तथा सार्वजनिक निकायहरूसँग सहकार्य गरी **सामुहिक प्रयासको लागि संस्थागत प्रबन्ध** मिलाईनेछ।
- १६.७. राजस्व प्रशासनलाई थप प्रभावकारी बनाउन क्षमता विकासमा जोड दिईनेछ। करदातामैत्री एवं प्रविधिमैत्री कर प्रशासन, **उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान** गरिनेछ।
- १६.८. करको संभावित नयाँ क्षेत्रको पहिचान गरि सबै व्यक्ति र संस्थालाई करको दायरामा ल्याईनेछ। साथै आवश्यकताका आधारमा करका दरहरुमा हेरफेर गरिनेछ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रममा सहयोग पुर्याउने स्थानीय रजश्व परामर्श समिति र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक तथा सदस्यहरु, गाउँपाकार्यपालिका सदस्यहरु, गाउँसभाका सदस्यहरु तथा विभिन्न बौद्धिक वर्ग प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु।

यस वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमाको क्रममा आ- आफ्नो तर्फबाट सुझाव दिनुहुने बुद्धिजीवी, अर्थशास्त्री, निजि क्षेत्रका संघ संगठन, समुदायिक संघ संगठन, पत्रकार लगाएत आम नागरिकहरुमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। यो नीति तथा कार्यक्रम निर्माणको क्रममा निरन्तर रुपमा खटेर सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण कर्मचारिहरुलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

संविधानको भाग १७, १८ र १९ तथा अनुसूची ८ मा भएको संवैधानिक व्यावस्था अनुरूप स्थानीय तहको सरकारको नीति नियम बनाउने, योजना तर्जुमा गर्ने, एवं बजेट व्यवस्था गर्ने जिम्मेवारी हामी स्थानीय तहको सरकारलाई रहेको छ। संविधानले निर्दिष्ट गरेअनुरूपको कार्य गर्ने हाम्रो दायित्व हो। सम्पूर्ण गुठीचौर गाउँपालिका बासीमा सुशासनको प्रत्याभुति गराउने, विकास र समृद्धिको लागि योजनाबद्ध ढंगले अगाडी वढि नमुना र समृद्ध गुठीचौर गाउँपालिका बनाउने हाम्रो दृढ संकल्प अठोट छ।

गुठीचौर गाउँपालिकाको सार्वभौमसत्ता यस गाउँसभामा पेश भएको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रमले रोजगारी सिर्जना एवं उद्यमशिलता प्रवर्द्धन, सबै किसिमका विभेद र असमानताको अन्त्य, वातावरणमैत्री विकासमा जोड, सुरक्षित एवं व्यवस्थित गाउँपालिकाको विकास एवं हालसम्म हासिल गरेका उपलब्धिहरुलाई संस्थागत गर्दै दिगो विकास, व्यवस्थित गाउँपालिका, स्वाच्छ समृद्ध गुठीचौर निर्माण गर्ने अठोट लिएको छ।

अन्त्यमा यस नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनको लागि सबै पक्षको साथ र सहयोग अपरिहार्य छ। यसका लागि नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकार, गाउँपालिकामा क्रियमशिल राजनीतिक दल, निजि क्षेत्र, नागरिक समाज, संञ्चार माध्याम, बुद्धिजीवी, गैर सरकारी संघसंस्था, आम गाउँपालिकाबासिको एक्यवद्धताको अपेक्षा गरेको छ। नीति तथा कार्यक्रमको निर्माण एवं गुठीचौर गाउँपालिकाको समग्र विकासमा योगदान पुर्याउनुहुने गाउँपालिका बासि दिदि बहिनी, दाजु भाई, राजनीतिक दल, निजि क्षेत्र, नागरिक समाज, बुद्धी जिवि, संञ्चार माध्याम लगायत सबैमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। धन्यवाद! नमस्कार।

दान बहादुर बुढा
अध्यक्ष
गुठीचौर गाउँपालिका

